ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาททางการเมืองของ นายบัญญัติ บรรทัคฐาน ในฐานะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

ผู้วิจัย นายธนรัตน์ ตุละธน **รหัสนักศึกษา** 2508000904 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) ศาสตราจารย์ คร. ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2) รองศาสตราจารย์ยุทธพร อิสรชัย **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของนายบัญญัติ บรรทัคฐาน ในช่วงที่คำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ระหว่าง พ.ศ. 2546 - พ.ศ. 2548

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกุณภาพ กลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 13 คน คือ นักการเมืองพรรคประชาธิปัตย์ นักการเมืองพรรคเพื่อไทย นักการเมืองพรรคการเมือง ใหม่ สื่อมวลชน ผู้นำชุมชน นักวิชาการ เครื่องมือการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เจาะลึก และวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า (1) บทบาทในสภา คือเสนอญัตติอภิปรายให้สภามีมาตรการควบคุม ส.ส.มีความเชี่ยวชาญในข้อกฎหมาย และการเสนอร่างกฎหมาย แสดงความคิดเห็น ตอบคำถาม และวิเคราะห์สถานการณ์บ้านเมืองด้วยเหตุผล บทบาทในฐานะผู้อภิปรายหลัก สามารถอภิปรายได้ ชัดเจนในประเด็นต่าง ๆ ทำให้มีน้ำหนักจูงใจให้ ส.ส. ในสภาเห็นด้วย และเป็นกรรมการ ประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล อาทิ การจัดตั้งรัฐบาล การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสภา (2) บทบาท นอกสภา พบว่ามีบทบาทในการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ทั้งรัฐมนตรีช่วยว่าการในหลายกระทรวง และหลายสมัย อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาสาสตร์เทคโนโลยีและพลังงาน และรอง นายกรัฐมนตรี (3) บทบาทในฐานะหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ พบว่าได้แก่การระดมความคิดเห็น เพื่อจัดทำนโยบายสาธารณะ สนับสนุนงบประมาณพัฒนาสาขาพรรค หาสมาชิกใหม่ และให้สาขา พรรคมีกิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน ต้องติดตามตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เช่น คัดค้านยับยั้งร่าง พ.ร.บ. ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาได้ ตั้งกระทู้ถามในเรื่องที่น่าสงสัยเคลือบแคลง โดย เปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล

คำสำคัญ บทบาททางการเมือง หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ นายบัญญัติ บรรทัคฐาน

Thesis title: The political role of Mr. Banyat Bantadtan in his capacity as head of

the Democrat Party

Researcher: Mr. Thanarat Dulathana; **ID:** 2508000904; **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government); **Thesis advisers:** (1) Dr. Thirapat Serirangsan, Professor; (2) Yuttaporn Issarachai, Associate Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

The objective of this research was to study the political role of Mr. Banyat Bantadtan when he was head of the Democrat Party in 2003 - 2005.

This was a qualitative research. The sample population, chosen through purposive sampling, consisted of 13 people who were Democrat politicians, Peua Thai Party politicians, politicians belonging to newer parties, journalists, community leaders, and academics. Data were collected using an in-depth interview form and were analyzed descriptively.

The results showed that (1) Mr. Banyat Bantadtan's roles in the Parliament were starting a debate on proposed legislation to control Members of Parliament, being expert on law, proposing draft legislation, expressing opinions, answering questions, analyzing the political situation in a reasonable way, being the party's main speaker, speaking clearly and credibly on issues to persuade other Members of Parliament, and acting as a member of a coalition government coordination committee to set up a government and solve problems in the Parliament. (2) Outside Parliament, Mr. Banyat Bantadtan played the role of deputy Cabinet minister in several ministries including the Ministry of the Interior and the Ministry of Science, Technology and Energy, and the role of Deputy Prime Minister. (3) As head of the Democrat Party, Mr. Banyat Bantadtan's roles were brainstorming to form public policy, providing funding to support and develop branches of the party, recruiting new party members, encouraging party branches to join in activities with their constituents, monitoring and inspecting the work of government agencies, opposing legislation that could cause problems, posing questions about suspicious issues, and raising a no-confidence debate.

Keywords: Political role, Democrat Party head, Mr. Banyat Bantadtan